

HADIS 1

DERS
NOTLARI

H. EFE
└

1

HADİS

H.EFE

25 Eylül Salı

1-Ders → 80 dk

- SÖZ
- FİİL- DAVRANIŞ
- TAKRİR
- AHLAK
- ŞEMAIL

HADİS NE DEMEKTİR ?

H2 Peygamberin sözleri, fiilleri, takrirleri, ahlak ve şemaiine dair bilgilerle hadis denir.

Söz " Ameller niyetlere göredir " hadistii -

Fiili " H2 Peygamberi anlatan " Peygamber sabah namazından evvel 2 rekot sünnet kıldı " gibi -

Takrir → H2 Peygamber(sav) hakkında yapılan, onun bilgisi dahilinde olan bir olaya ; H2 Peygamberin onayı veya reddidir -

Ahlak → H2 Peygamber yaptıkları sevdi, alışıyla iyi okuyordu vs.

Semai → Fiziki özellikleri (göz, saç rengi) buda hadistii -

Not → H2 Peygamberin fiziki özelliklerini anlatan rivayetlere de niçin hadis denilir ?

Bunların hadis olması demek doğrudan uygulanması için değildir Bunlar bilgi değeri olan , peygamberin fiziki özelliklerini aktaran dokümanlardır.

Bunlara doğrudan hadis denilmesi amel edilmeye için değil ; Peygamberi tanıtmak içindir H2 Peygamber dair bilgileri bize aktarmasıdır.

2

SÖYLEYENİNE GÖRE HADİS GEŞİTLERİ

- MERFU
- MEVKUF
- MAKTH

H2 Peygamber horicinde de söyleyenler olmuş bunlar da hadis dir. (Schöbe, Tabiin)

- 1 Merfu Hadis → Peygamberimize isnad edilen söz, fiil ve davranış dir.
↳ H2 Peygamber atfedilen, bir söz H2 Peygamber kadar dayanır.
- 2 Mevkuf hadis → Bir söz H2 Peygamber değil de Schöbeye dayanır.
buc mevkuf dir. " H2 Ali buyurdu ki, H2 Ömer buyurdu ki şeklinde...
- 3 Makth Hadis → Bir söz tabine dayanır, tabinden birisi bir söz söylüyorsa bu da makth hadis dir.

Misal → H2 Ömer dedi ki H2 Peygamber şöyle buyurdu

"Ameller niyetlere göredir" → bu hadis Merfudur.

— Tabiin den A dedi ki — H2 Ömer dedi ki — H2 Peygamber buyurdu

"Ameller niyetlere göredir" → Bu şekilde Merfu hadis dir.

↳ Bu hadis ne zaman Mevkuf olur?

↳ H2 Peygamberin adı hiç geçmezse bu durumda hadis Mevkuf olur.

↳ İstin içinde Peygamber yoksa mevkuf olur

Misal → H2 Ömer "H2 Peygamber sıyah saqlıydı" buyurdu. Merfu bir hadis

Çünkü bahsedilen kişi H2 Peygamberdir.

3

TARİHSEL SÜRECİ

o SAHABE DÖNEMİ

- Hadis Rivayetinde ihtiyatlı davranmak
- Hz Ömer ve Ali Örneği
- Az Hadis Rivayet etme
- Zeyd b. Erkam "Biz yaşlandık ve unuttuk"
- Hatalı rivayetleri düzeltmek
- Hz Ali Örneği
- Hatırlamak Amacıyla Hadisi yazmak.
- Abdullah b. Amr b. As

TADİİN VE TEBE-İ TÂBİİN DÖNEMİ -

- İsnad Sorulması
- Fitnetül Kübra meselesi
- Cerh ve Tadi ilmi

İsnad'ın bir sorusu (kimden aldığın önemli ama bunun nasıl
birisi olduğu daha önemlidir) (İsnad + Sen bu hadisi kimden dedün
sorusu geliyor -

→ Hadisin yazıya geçirilmesi

Yazıya geçirilmesinden önceki ihtilaflar. (Hz Peygamber'in
İzni veya yasağı)

- Yazıda ki Problemler
- Tashif - Tahrif
- Sahafilik olgusu

YAZIDAN KAYNAKLANAN PROBLEMLER VE ÇÖZÜMLER.

- Sahafilere güvenmemek ve bu konuda uyarılarda bulunmak
- Hadis öğrenim ve Öğretim Yöntemlerini Devreye koymak
(Sema - Kıraat - İlcade vs.

(4)

TESBİT - 3 Önemli Dönem -

TEDVİN (Toplama)

(Sıralı bir yöntem)
TASİS

(Peygamberin söylemesi)

→ HİFZ

Bir kısmı ezberlenmiş
Bir kısmı yazılmış

→ Ömer b. Abdülaziz

→ Ali b. Abdullah (Kısa kısmı için)

→ Ali b. Abdullah (Genel için)

• Ezber geleneği

→ İbn Şihab ez-Zuhri

• Hz Peygamberin gayretleri

→ Elden gelen mevcut bilgi

• Sahabının gayretleri

bir araya getiriliyor.

→ Kitabet

→ Zayıf da sahih de yazılıyor

• Hz Peygamberin izni

ve yasağı

• Hz Peygamber döneminde ki yazılı belgeler

• Sahâbi dönemindeki

yazılı belgeler.

< Hadisler bize nasıl ulaşmış? >

→ Hz Peygamber bir konu hakkında bir söz söylediği zaman, sahabiler peygambere duyduğu bu söz genellikle ezberliyorlar.

→ Nasıl ezberliyorlar?

↳ Buhari de "Hz Peygamber bir şey söylediği zaman örneğin en az 3 defa tekrarlarlardı. Ya da bazı Hz Peygamber A şahsına yaptığı tavsiyeyi B şahsına da yapıyor. Bu şekilde aynı şeyi Peygamberin huzurunda 3-4 defa dinlemiş oluyorlar.

→ Araplar da ciddi manada ezber geleneğinin olması.

→ Sahabının Hz Peygamberin yanında duydukları şeyleri hemen başkalarına anlatma gayretleri olmuştur.

→ Hicri 2. asrın başlarına gelince Ömer b. Abdülaziz bu yazılan hadis ve bilgilerin kaybolmasından korktuğunu söylüyor. Çünkü hadis biliminin vefat etmesi, ilmin kaybolup gitmesinden dolayı. Bu biten bilgiyi toplayıp bir araya getirme işine tedvin denir.

TEDVİN → Hadise dair bilgilerin, eldeki hadis verilerinin toplanması, bir araya getirilmesi demektir.

Sahih, zayıf demeden ne varsa bütün bilgileri toplanması tedvin demektir.

TASNİF → Seçme, süzme işine. Eldeki bilgilerden seçip, düzeltmeye bir seçki oluşturmaya, sınıflandırmaya da tasniftir.

Tasnifin temel amacı → sınıflandırma yapmaktır.

Tasnif neye göre yapılır? 2 şekilde yapılır.

- 1- Alfel evvab 2- sı ise Alfel Ricadır. Ya Konularına göre, ya Ravilerine göre.

Yani Alfel evvab →

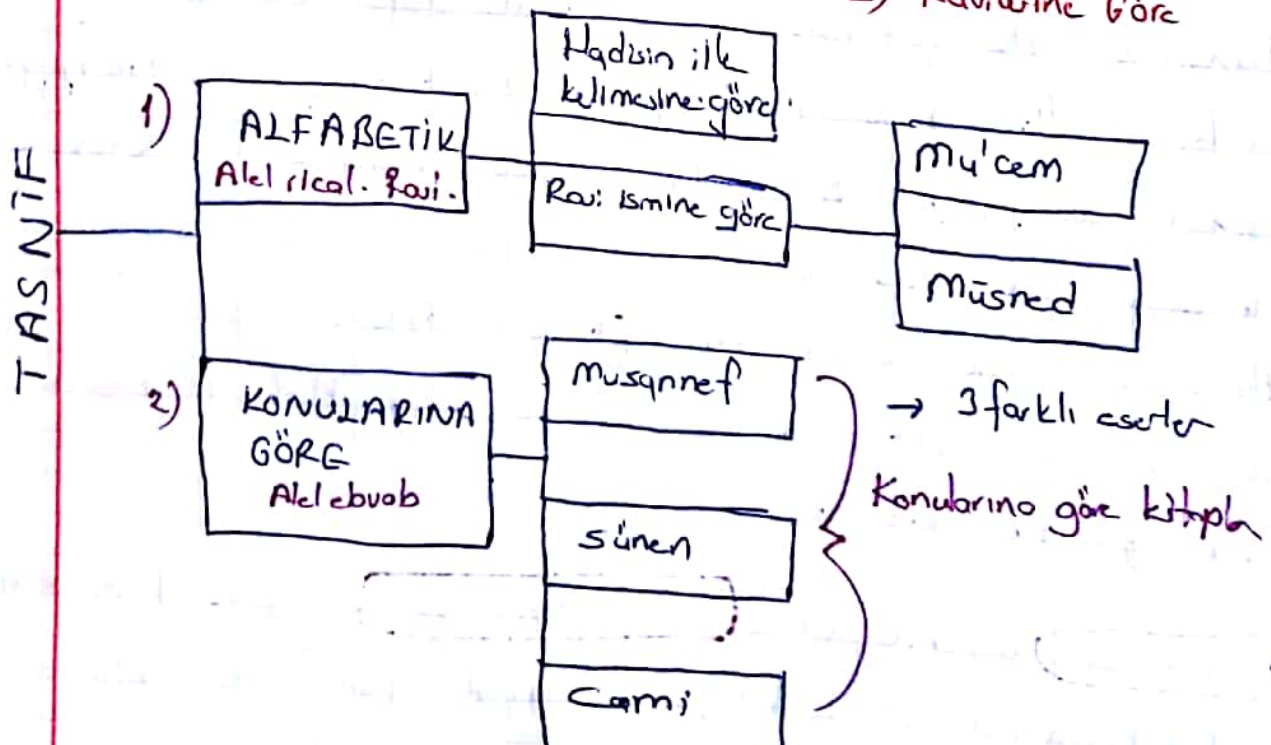
Alfel ricadır ^{Ravie göre} ^{Sahsa göre} konuları sıralarsak. Sadece bir ravi üzerine odaklanıp, o raviye ilgili bilgileri toplarsak alfel ricadır.

Alfel-evvab → Konularına göre yapılan tasnif.

Bab → Küçük başlıklar

Kitob → Büyük başlıklar

Sınıflandırma 2 şekilde → 1) Konularına Göre
(Tasnif) → 2) Ravilerine Göre

6

SÜNEN → Fıkıhla ilgili Merfu hadisler bir araya getirilirse, bir sünendir.

Sünenler → taharettten, namaz, oruç vs. bütün fıkıhi konulara dair hadisler ihtiva eden eserlere dir.

MUSANNEF → Fıkıhla ilgili merfu hadislerin yanında mevku ve ma'ku hadisleri de bir araya getirilirse musannef dir.

CAMİ → Konularına göre hemen hemen her konuda hadis varıyorsa camidir. Tem konular var. 1) İman

2) Ahlak ve sünen

3) Rikok ve zühd (ahlak ve nefis tıbbiyası)

4- Tefsirler

5- Tarih-siyer-ahad

6- Et'ime ve ezribe veya adôb: Bazı iligililer ve günlük hayattaki adöble ilgili.

7- Menakib → Hz Peygamberler, diğer peygamberler ve ashob-ı kiramın yşayış, davranışları, üstünlükleri

8- Fitn ve Melâhim → Geleceğ ve gelecekte olacak birtakım olaylara, kıyamet olmedüine dair konular.

Cami tarzı eserler genellikle MERFU Hadislerden oluşuyor.

En Meşhur Cami → Buhari → Camius Sahih. (sonrada Mütimindir)

Sahihain → Buhari ve Müslim ihisında bahsediliyor.

→ Bu hadis sahih dıldığında Merfu hadis kastedilir.

İKİ MEŞHUR CAMİ → BUHARİ → Eseri: Cami tarzı eserdir.
MÜSLİM

↳ Ayrıca bu eserler Abd-Evvab (Konularına) göre tasnif edilmiş eserlerdir.

(7)

— BUHARİ — HAYATI

→ Tam adı, Ebû Abdullah İbrahim el-Cu'fî el-Buhârî.

→ Hicri 194 yılında dünyaya gelmiş.

→ Hicri 256 " Vefat etmiştir.

→ Buhârî küçük yaşta Hilâfeden Hadis ilmi öğrenmeye başlayıp, ilim meclislerinde yetişmiştir.

→ 16 yaşında Hacc'a gidip, orda kalıp ilimle meşgul olmuştur.

→ Buhârî bu kitabı nasıl yazıyor?

Haccı, İshâk b. Râhûye bir öğrenci sırasına sadece sahîh hadisleri biraz getirse diyor. Buhârî de bu işi talib oluyor. Ye rüyada da bu Pygmalion' gibi bu işi yapma düşüncesinin ne kadar doğru olduğunu anlıyor. 600-800 hadisten seçerek meydana getirir.

→ Buhârî'nin çok meşhur olması zamanla onun bazı kimseler tarafından çekememesine ve onun aşğını kaydırmağa çalışıyorlar.

→ Buhârî'nin tehlikeli edilmesinin sebebinde birisi de;
Yazdığı "Zihrin" valisi, imâm Buhârî'den kendi şâhidlerine özel ders vermesini talep ediyor. Buhârî de o dönemde şâyetleri hem, valileri vs. bu isteklerini hoş karşılamıyor. Çünkü "ilim gizlenecek bir şey değildir, bir kişiye has / özel bulundurulmaz."

diyor ve kabul etmiyor. Valinin zoruna geliyor ve Buhârî'nin kuyusunu kazıp, halk gözündeki kıymetini kayıtlırmaya çalışıyorlar. Buhârî için "Ehl-i sünnete göre hareket etmiş" gibi iftiharla memleketinden kovuluyor. Hastalayıp vefat ediyor.

→ Buhârî'nin yazdığı eser: el-Cami hus - Sahîh
Kitabın tam adı.

↳ el-Cami'us - Sahîh - müsned min hadîsi Resûlullah sallallahu alayhi ve sellem ve sünnetihî ve eyyâmih

27 Eylül Videosu.

Buharinin ilk başladığı bölümün adı → **BÂBU BEDİ' L- VAHY** 'dır.

→ Büyük başlıklara **KİTAP**, küçük başlıklara da **BAB** denir.

Ama imam Buhari burada kitap kelimesini kullanmayıp, Bab kelimesini kullanmasının sebepleri;

- 1) Bazı müellifler diyorlar ki burada her ne kadar bab yazsada bazı nüshalarda, farklı kaynaklardan gelen rivayetlerde bab kelimesi yerine kitap yazıyor. Yani Kitabı Bedi' l- Vahy yazıyor deniliyor.
- 2) Bir husustadır; imam Buhari bu bölümü esvne bir giriş olarak yazmış diyorlar.

Bu bölümde i. Buhari toplam 7 hadise yer veriyor.

KÜNYE nedir? Bir kimsenin evladına nisbetle, evladından dolayı aldığı isimdir.

→ Bir kimsenin evladına nisbetle aldığı veya evladından dolayı aldığı, ilk doğduğundan dolayı yada meşhur olduğundan dolayı aldığı isimdir.

Çocukla nisbetle bize bir isim verilirse buna künye dır.

Misal → Çocuğumuzun adı İbrahimse benim künyem Ebu İbrahim olur.

Oğlunun ismi Ahmetse, onun ismi Ebu Ahmet olur. Ahmetin babası demıs oluyoruz.

! Dikkat → Ebuyla başlayan ümmüyle başlayan ifadeler **Künye** dır.

LAKAP nedir?

→ Bir kimsenin ^{isi} meşleği, bariz bir özelliğinden dolayı aldığı isme dır.

Misal → Bakkol Ahmet omca

↳ Meşleğiyle meşhur olursa biz ona lakap diyoruz.

Yaptığı işe nisbetle isim alması. el Muhaddis, el Hafız, el İmam

esşeyh.

Şeyh
İmam
Hafız } Lakaplar.

9

NESEP nedir? (NISBE)

→ Bir kimsenin doğduğu yere veya yaşadığı yere nisbetle aldığı isme denir.

→ Konyalıysa → Konevi → İstanbullu → Makedi

→ Mekki, Medni, Buhari,

Dikkat → Konyada sonra gelir ise kendi adı oluyor.

Dikkat → Haddesena (bize rivayet etti) kim rivayet etti senenin faili Buhari'dir. Haddesenalarda Keshi buharidir.

Ehberena ve haddesena da failer her zaman Buhariye dönecektir.

Örnek: Hz. Peygambur Konevi → Ebul Kasım (evladının unvanı)

Ebu Kasım → Muhammed → b. Abdullah → b. Abdulmuttalib

Nisbesi → Hızmi → Konevi → Mekki (Bir kimsenin birden fazla nisbesi olabilir)

Lakabi → el Emin (Bir kimsenin birden fazla lakabı da olabilir)

BUHARİNIN

KÜNYE → Ebuyla
Ümmüyle } bağlıyorsa Ebu Abdullah (Bir kimsenin evladına nisbetle verilen isim)

NESEP → Doğduğu
ve
Yaşadığı yere göre aldığı isim → Buhari

LAKAP → İsmi, Mesleği ve → Ef. Şeyh, el imam, Hafız
Bizzatlığından dolayı verilen isim

10

? İmam Buhari'nin eseri niçin Çok önemlidir?

1- Bab başlığıdır - En önemli özellikleri Bab başlığında Ahenk, düzen ve bab başlıklarında İ. Buhari'nin Fikrini Konuşturmasıdır.

Bab başlığı → Hadisten önce başlayan bölümce denir.

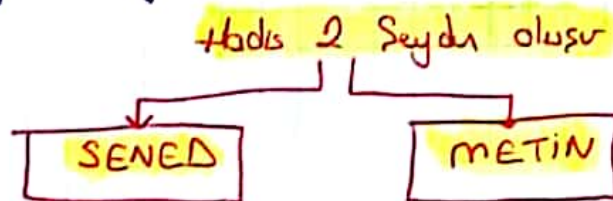
Buhari hadisi ihtilaliyle şöyle diyor: "Bu hadislerin arasına kendi sözümü katmayacağım. Ben ne söyleyeceksem, söylemek istediğim şeyi tahrir eder rivayetler ortaya koyacağım." diyor.

→ Buhari Bab başlığı Babu Badi'l - Vahiy olarak koymakla → ilk olan ve asıl olan şeyin VAHIY olduğunu göstermek istemiş. Peygamber peygamber yapan şey de vahiydir. O yüzden ilk önce vahiyle başlanıyor - Babın, vahyin nasıl geldiğini anlatarak başlıyor.

→ Niçin kıymetlidir Vahye kaynaklık yaptığı için önemlidir.

2- Buhari'nin bab başlığına Vahiyle başlamasıdır. Buhari'nin hadise vahiyle başlarsa bir bab başlığı koyması çok şey söylemek istediğini gösterir. Bununla "Her şey vahiyle başlar" mesajını veriyor.

3- Buhari'nin önemli özelliklerinden birisi de eserine bab başlıklarına yani hadislerden önceki kısma AYET koymasıdır. Her zaman olması da doğru zaman koymasıdır. Buhari bu şekilde Hadis ile Vahiy arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya çalışıyor.

1) **SENE'D**: Bir sözü, bir fiili Hz. Peygamberden aktaran insanlar, rivayet silsilesine denir.

Dikkat = Merfu hadisler Hz. Peygamberde biter.

Mevkuf " Sahabe de biter

Makdu " Tabiin de biter.

SENED DE NELER VAR ?

- 1) Rivayet Lafızları vardır. Haddesena gibi.
- 2) Senedin içerisinde Ravi isimleri var. Süfyan, Yahya b. Said vs.
Ravi → Hadisi bizzet aktaran kimse anlamına gelir
- 3) Dua cümlesi vardır. Radiyallohuand, Sallallahü aleyhi vessellem gibi vs.
→ Sened veya Hadis metni Ravi ile Peygamber arasındaki Ravi sayısına göre isim alabiliyor. Misa → Humasi, Sülesi, Ruboi gibi bazı hadis isimleri vardır. Bu ravi ismine göre veriliyor.

- Buhari'nin Camius-Sahih → Al-el Ebuab tarzında bir kitaptır.
- ↳ Al-el Ebuab konularına göre tasnif edilmiş bir kitaptır.
- ↳ Bu eser aynı zamanda Cami tarzı bir eserdir. Hemen hemen her konu da hadis bulundurmaktadır.

En Meşhur Cami → Buhari (Endeğüli, kıymetli hadis eserdir)
→ Müslim

→ Kur'an-ı Kerim'den sonra en kıymetli eser Buhari'nin eseridir.

- Bâbu Bedi' - Vahy → Bab başlığıdır. Vahyin başlangıcı demektir.
- ↳ Buhari'nin ilk başladığı bölümün adıdır.

→ Burada ki Şeyh, İmam, Hafız kelimesi → Buhari'nin lakabıdır.

→ Ebu Abdullah → Künyesidir.

→ Muhammed → Kendi ismidir.

→ İsmail → Babasının ismi.

→ İbrahim → Dedesiydi.

→ Mugire → Dedesinin babası.

→ Buhari ise → Nisbesidir.

AL-EL EBUAB tarzı

2 kısımda oluşur

① KİTAP (Genel Başlıklar)

- namaz

- imam

- Oruç

- Büyük Başlık

② BAB (Kitabın altında ki

alt başlıklara denir

- Ara başlık

TERCİMİ TERACİM = BAB başlığı demektir.

Buhari önce niçin Bâbu Bedi' - Vahy ile başladı?

- 1) Vahiy olmadan, hiç bir şey olmaz. Önce Vahiy - Her şey vahiy ile başlar. Buhari bu düşüncesinden hareketle Babu Bedi' Vahiy ile başladı.
- 2) Hiz Paygamberi, Paygamber yapan şey onun VAHİY olmasıdır.

2

Ve bu şekilde Buhari ayetle başlıyor- "Nisa 163 ayet"

Dikkat → Haddesena, ehberena lafızlarını gördüğümüzde başında gale yazmasa da okurken galeyi katarak okumalıdır. Haddesena, ehberena gibi lafızlar rivayet lafızlarıdır.

→ Rivayet lafızları ne anlama geliyor?

↳ Buhari'nin bir hadis meclisinde otururken, bu hadisi hocası Humeydi'den dinlediği ve yazdığını gösterir.

Ravi → Bir hadisi rivayet usulüne uygun bir şekilde hocasından dinleyip, kendisinden sonraki nesle diğer rivayet usullerine uygun bir şekilde aktaran kimseye ravi denir.

Sema ve Kiroot hadis alma yolundandır. Ve en önemlilerindendir.

Sened de → Ravi sayısına dikkat etmelidir. Buhari ile Hz. Peygamber arasında kaç tane ravi varsa biz o ravi sayısına göre o hadis bir isim verilir. Bu hadis de 6 kişiden rivayet edildiği için Sülasi olarak adlandırılmış.

→ Bu hadisi söyleyen Peygamber olduğu için **MERFU** bir hadistir.

Yegulü ifadesinden dolayı → **Kavli** bir hadistir.

→ Hadis kimden bahsediyorsa ve işin içinde Peygamber varsa merfudur. Hadis içeriği kimden bahsediyorsa ve kim söylemişse ona göre o hadisi merfu / mevuf ya da Maktu hadis diye isimlendiririz.

1- Hadisin Metni:

"Şüphesiz ki Ameller niyetlere göredir, her kim neye niyet ettiyse onun karşılığını alacaktır. Kim ki dünyalık için hicret etmişse ona ulaşacaktır. Veya bir kadınla evlenmek için hicret etmişse, onunla evlenecektir. Her kim neye hicret etmişse, onun karşılığını alacaktır."

③

Buharının önemli bir özelliği **hadislerin arasına kendi sözünü koymaması**.
4 Buhari daha çok rivayetlerle açıklama yapıyor. Ve burada ki amacının bu eserin iyi niyetle yazıldığını gösterip, kendi niyetinin halisliğini göstermek.

Sebeb-i Vürud = Bir hadisın Hz Peygamber tarafından niye söylendiğini anlatan ilim dalına denir. **Vürudul Hadis** → Bir hadisın söylenme sebebi.

Şu 4 hadis hayatına uygulayan kimse Hz Peygambere hadislerinin çoğunu hayatına uygulamıştır derler İslam Alimleri.

- 1) "Ameller niyetlece göredir" hadis.
- 2) "Kendisi için istediğini, müslüman kardeşi için istemeyen gerçek münafık olmaz"
- 3) "Helal bellidir, haram bellidir ikisinin arasında olan şeyler vardır ki şüpheli şeylerdir -----"
- 4) Kişinin kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesi onun müslümanlığının güzelliğindedir."

Bu hadisleri İslam alimleri önemli görürler.

Vahyin geliş şekilleri

- Cebrailin kendi suretinde gelmesi ya da Cebrailin insan suretinde gelmesi.
- Hz Peygambere doğrudan alması
- Rüyada görmesi
- İlham yoluyla

"Hz Peygamber vahiy geldiğinde Hz Peygamber tutuldu" bu Merfu dur. Çünkü Hz Peygambere bir fiilini anlatıyor.

Merkuf hadis → Sahih olsa bile Sahabein bir yorumu demektir.

Zakatlar { Seyh
İmam
Hafız.

Bu hadis MURFUDUR

Şeyh İsmail'in dediği → KAUZİ bir hadistir.

En temel hadislerden bir temelidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bab başlığı

Vahyin Başlangıcı.

۱ - بَابُ بَدْءِ الْوَحْيِ

BÂBU BED'İ'L-VAHY

→ Buharinin ilk başladığı bölümün adıdır.

قال الشيخ الإمام الحافظ أبو عبد الله محمد بن إسماعيل بن إبراهيم بن المغيرة البخاري رحمه الله تعالى آمين: كوفي. Buharinin İsmi. Lakop. Buharinin Bab başlığı.

۱ - بَابُ: كَيْفَ كَانَ بَدْءُ الْوَحْيِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟

وَقَوْلُ اللَّهِ جُلْ ذِكْرُهُ: "إِنَّا أَوْخَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْخَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالشَّيْثَانِ مِنْ بَغْيِهِ" (النساء: ۱۶۳)

۱ - حَدَّثَنَا الْحُمَيْدِيُّ عَبْدَ اللَّهِ بْنُ الزُّبَيْرِ، قَالَ: حَدَّثَنَا شُعْبَانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْأَنْصَارِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التَّمِيمِيُّ، أَنَّهُ سَمِعَ عَلْقَمَةَ بْنَ وَقَّاصٍ اللَّيْثِيَّ، يَقُولُ: سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَلَى الْجُبَيْرِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا

لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى دُنْيَا يُصِيبُهَا، أَوْ إِلَى امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا، فَهِجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ"

İmam, Hafız, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmâil b. İbrâhîm b. el-Muğîre el-Buhârî (r.aleyh)

şöyle demiştir:

1. Bâb: Vahiy Resûlullah (s.a.s.)'e nasıl gelmeye başlamıştır?

Ve Yüce Allah'ın "Biz Nuh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik" (Nîsâ, 163) sözü.

1- Ömer b. el-Hattâb (r.a.)¹⁶, Resûlullah (s.a.s.)'i şöyle buyururken dinledim, dedi:

* Bu bölümde yedi hadis bulunmaktadır. Ancak burada sadece üçüne yer verilecektir.

** Hz. Ömer (M. 579-644, H. Ö. 23): Ebû Hafs Ömer b. el-Hattâb b. Nufeyl b. Abdülazîz el-Kureşî el-Adevî. Kureyş kabilesinin Benû Adî kolundandır. Peygamberimizden 10 yaş kadar küçüktü. İslâm dinine girmeden önce Müslümanlara pek eziyet etmiştir. İhtidâ edince de Müslümanlar güç kazanmışlardır. Müslümanların 2. Halifesidir. Kızı Hafsa, Hz. Peygamber'in eşlerindendir. Hicretin 24. yılında Zerdüş bir kule tarafından şehid edilmiştir. Naşı Hz. Peygamber'in ayakucuna defnedilmiştir. Allah ondan razı olsun. Geniş bilgi için bkz. Mustafa Fayda, "Ömer", Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, 34: 44-51.

Haddesene ve Ehberonanın başına gale yazılmasa da okurken başına galeyi
katarak okunmalıdır.

HADIS 1

4 EKİM
VIDEOSU

DERİS
NOTLARI

H. EFE
T

→ İslam, Vahiyle başlayan bir süreçtir. Vahiye kayıtsız, şartsız iman gelir. Buhari bir müslmanın hayatında ki önceliğin iman olduğunu göstermek için bu düşünceden hareketle birinci sıraya imanı koyuyor daha sonra ilmi koyuyor. Buhari → Önce ve asıl olan imandır diyor.

Buharinin Özellikleri

- 1) Uzun Bab başlıklarına sahip olması.
- 2) Bab başlıklarında Ayetlere yer vermesi. Bazen bir bazen bir kaç ayete yer veriyor.
- 3- Buhari Bab başlıklarında Hadise de yer veriyor. Merfu, Mevkuf ve Maktu hadisler bab başlıklarında yer veriyor.
Muallak Hadis → Senedin, müellife yakın kısmının olmadığı hadislerdir.
- 4- Buhari Bab başlıklarında Muallak rivayetlere yer veriyor. Çünkü her birinin senedini (nerden duyduğunu) yazarsa metin uzayabilir bundan dolayı bab başlıklarında muallak rivayetlere yer veriyor. Muallak → Senedin baş kısmının olmamasıdır.

Buharinin doğrudan görmediği herhangi bir kimseden hadis aktarması durumunda muallak hadis denir. Muallak hadis → Zayıf bir hadis geçilidir.

→ Buharinin Bab başlığında verdiği rivayetlerinin İ. Buharinin eseriyle doğrudan sıhhat konusunda bir illosi yoktur. Bundan dolayı bir hadis Buharinin Bab başlığında var ise bunun zayıf olma ihtimalinden dolayı müellifler buna Bu hadis Buhari'nin Bab başlığında geçiyor diyorlar.

→ Buhari Muallak hadisleri çoğunlukla eseri uzatmamak için yer veriyor. Senedli bir şekilde Senedine yer vermediği rivayetlerin pek çoğunu muvzul olarak eserinin başka bir yerinde zikredebiliriz.

→ Bir hadisin Senedi sağlamsa, kopukluk yoksa Sahih hadistir.

→ Bab başlığı imanın Söz (kayı) Şahadet getirme
Jolduğu
Eylem (Namaz, hac, oruç)

→ İmam Buhari bu hadisi 1. hadis → Dört yoldan almıştır.

→ Senedde riwayat kelimeleri ve dua cümleleri vardır. Bu hadis de Radiyallahu anhum (Allah onlardan razı olsun) Burda sadece iki kişiye Allah razı olan demesinin sebebi; Hz Ömer ve oğlu Abdullah 'dan razı olmak. Eğer hadisin senedindeki Sahabi rasisi kendisi ve babası müslüman ise bu durumda Radiyallahu anhum diyoruz.

→ Buhari bazı bab başlığını sadece ayetlerden oluşturur. Bu 2. hadiste görebiliriz. Bakara suresi 177. ayet ve Mominun 1. ayeti bab bab başlığı olarak vermiş.

→ Bab başlığı her zaman altında ayet ya da hadis olan uzunca bir başlık olmayabilir. Buhari de bunu görebiliriz.

→ Buhari bazen bir satırlık bazen de yarım sayfa bütün bab başlıkları yapabilir.

→ Buhari hem eserin tutarını yapmak hem de hacmini büyütmek için bazen senedini vermiyor → O zaman Muallak hadis oluyor.

Muhtasar → Hadisin tamamına değil de, bir kısmına yer vermeye denir.

3- Hadis → Müslüman kimse, müslümanın dilinden ve elinden selamette kaldığı kimsedir hadisinde

Tarik nedir? Hadisin müellif ile söyleyen arasındaki her bir yola, her bir senede, her bir Ravi zincirine tarik denir.

Buhari 3. hadisi 3 hocadan alıyor. Yani 3 tarik.

Hiz. Ruyunbule Buhari arasında kaç ravi var?

1. Tarikte 6 ravi var.

2. Tarikte 4 " "

3. Tarikte 3 " var.

Tarik → Sene'de müellifin hadisi aldığı kimse, tabiye ulaşıncaya kadar ki sıralanan ravi zincirine tarik denir.

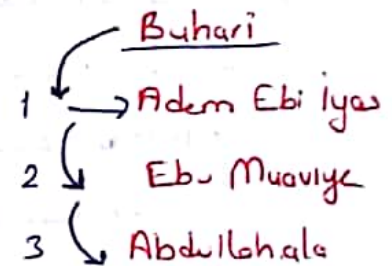
→ **Tarik** = yol. Aynı hadisi ikinci kez başkasından duyduğumuz zaman buna tarik denir. Hadisin yeni Ravilerinden bahsediyorsa tarikettir.

1. tarik de 6 ravi var → ^{1. Hocası} **Buhari** → Adem Ebi İyas → Süayb → Abdullah Ebi Sufur → İsmail ibn Ebi Halid → **(Şabi)** → Abdullah İbn Amr → **SAV**
Sahabi Ravi

2. tarik de 4 ravi var → Gale Ebu Abdullah (yani Buhari) → Ebu Muaviye → Davud → **(Amir)** → Abdullah İbni Amr → **SAV**
Sahabi Ravi

3. Tarik de 3 ravi var → Gale Ebu Abdullah (Buhari) → Abdülalâ → Davud → Amir → **SAV**

Dikkat → Buhari 3 ayrı kısımdan Bu rivayeti almış.
3 hocasından almış.

→ Merfu - Muallak bir hadisi bab başlığı olarak kullanmış.

→ Bu hadis de farklı tariklere de yer vermiş. Tarikler arasında, ravi sayısı arasında farklılıklar da olabiliyor.

→ Tüm tarikler Abdullah İbn Amr'da birleşiyor. Bu kişi Sahabe Ravisidir.
Bu hadis Abdullah İbn Amr'dan 2 kişi rivayet etmiş

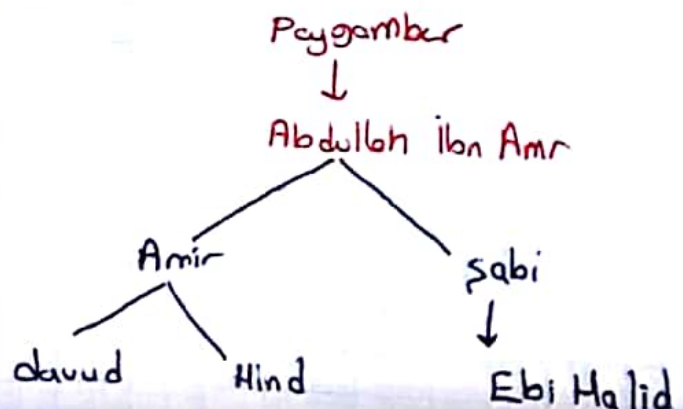
1. Tarik de bu hadisi Şabi alıyor

2. Tarik de bu hadisi Amir alıyor.

→ Bu hadis Peygamberden ilkönce duyan kimse de Abdullah İbn Amr'dır.

Nazil isnad → Hadisin sene'dinde ki ravi sayısı fazlaysa nazil isnad denir.
Bu hadis kıymetlidir.

Âli isnad → Hadisin sene'dinde ki ravi sayısı azsa denir.

4. Hadis de → İslamın (müslömanların) hangisi en faziletlidir babı

- Buhari bu hadisi 2 defa ard arda zikretmiş.
- Bab başlığı hadisin bir kısmını dmiş.
- Tek tarikden gelmiş bir hadis.
- Buharinin aynı hadisi ard arda zikretmesinin sebebi;
 - 1- si → Hadis de Peygamber müslömanın tarifini yaparken . müslöman diğer müslömanların kendisinden emin olduğu kimsedir dedi . Burada müslömanın iyi olması onun bir vasfı olarak bahsediliyor.
 - 2- si → 2- hadis de bunun ne derece üstün bir meziyet olduğundan bahsediyor.

Buhari bu hadisten şu sonucu çıkarıyor.

→ Bazı ibadetlerin fazileti daha fazla ise ; bazı ibadetlerin de sebebi biraz az olacaktır.

İmanın bazı parçalardan oluştuğu , bu parçaların bir kısmının diğerlerinden daha üstün olduğunu ifade ediyor . Bu da hadislerle delillendiriyor .

→ Bazen Hz Peygamber aynı hadisi üç - dört defa farklı yerlerde tekrarlayabiliyor . Aynı hadisi farklı şahıslara tekrarlayabiliyor . Bir hadisi iki - üç defa tekrarlayınca muhatablar bunu daha rahat ezberliyor . Farklı kişilerden aynı hadis gelebiliyor .

Çalışıyor.

Ömer b. Abdülaziz'den var → Rıyaset'in tamamı muallaktır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٢- كِتَابُ الْإِيمَانِ

KİTÂBÜ'L-ÎMÂN

١- بَابُ قَوْلِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «بُيِّنَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ»

[illegible]

الَّذِينَ آمَنُوا فَرَّادَتْهُمْ إِيْمَانًا { التوبة: ١٢٤ } وَقَوْلُهُ جَلَّ ذِكْرُهُ: { فَاخْشَوْهُمْ فَرَّادَتْهُمْ إِيْمَانًا } [آل عمران: ١٧٣]

ثُمَّ قَالَ : اَلَا اِيْمَانًا وَتَسْلَمًا ؟ [الاحزاب : ٢٢] وَالْحُبُّ فِي اللَّهِ وَالتَّغُضُّبُ فِي اللَّهِ مِنَ الْاِيْمَانِ

[illegible]

۱) İman Kemal
 استكمل الإيمان، ومن لم يستكملها لم يستكمل الإيمان، فإن أعش فسأيتنها لكم حتى تعملوا بها، وإن أمت

فَمَا أَنَا عَلَىٰ صُحْبَتِكُمْ بِحَرِيصٍ" وَقَالَ إِبْرَاهِيمُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "وَلَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي" وَقَالَ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ:

«اجلس بنا نؤمن ساعة» وقال ابن مسعود: «التيقن الإيمان كله» وقال ابن عمر: «لا يبلغ العبد حقيقة الثقوى»

حَتَّى يَذْغَ مَا خَالَكَ فِي الصُّدْرِ» وَقَالَ مُجَاهِدٌ: «شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ أَوْصِيَانَا يَا مُحَمَّدُ وَإِنَّا هَذَا وَاجِدًا» وَقَالَ

ابن عباس: «شُرْعَةٌ وَمِنْهَا جَاءَ» سَبِيلًا وَنُتِنَ. باب دُعَاؤِكُمْ إِيَّانَا لِقَوْلِهِ غَزَّ وَجَلَّ: {قُلْ مَا يَنْغِبُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا

دَعَاؤُكُمْ} [الفرقان: ٧٧] وَمَعْنَى الدُّعَاءِ فِي اللُّغَةِ الْإِيمَانُ.

١ - حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، قَالَ: أَخْبَرَنَا خَنْظَلَةُ بْنُ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ عِكْرَمَةَ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ ابْنِ عُمَرَ،

رضي الله عنهما قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "يُنبئ الإسلام على خبيث: شهادة أن لا إله إلا الله".

وَأَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامَ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ، وَالْحَجِّ، وَصَوْمَ رَمَضَانَ." ^{romana 9}
^{romana 8} ^{romana 7} ^{romana 6} ^{romana 5} ^{romana 4} ^{romana 3} ^{romana 2} ^{romana 1}

1- Hz. Peygamberin "İslâm Beş Temel Üzerine Bina Edilmiştir" Sözü Bâbı

bu anlama → Hz Ömer ve oğlu Abdullah → Kendisi ve babası

radıyallahu anhuma deşir.

Burada Muallok hadis Bu ayeti nıçın varıyor ? İmanın kapsamına giren bölümlerden
Yoktur - Sadece Ayetten oluşmuş , bahsediyor .
bab başlığı var . İLİTAM HADİS METİNLERİ I DERS NOTLARI

۲- بَابُ أُمُورِ الْإِيمَانِ

→ Ayet وَقَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى: {لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَالْعَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ،
وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ، وَأَقَامَ الصَّلَاةَ، وَآتَى الزَّكَاةَ، وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا، وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ} [البقرة: ۱۷۷] وَقَوْلِهِ: {قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ}
[المؤمنون: ۱] الْآيَةُ

۲ - حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْجُعْفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ بِلَالٍ،

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

«الْإِيمَانُ بِضْعٌ وَسِتُّونَ شُعْبَةً، وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ»

2- İmanın Kapsamında Olan Hususlar Bâbı

Ve Yüce Allah'ın şu kavli: "Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz erdemlilik değildir. Asıl erdemli kişi Allah'a, âhiret gününe, meleklerle, kitaba ve peygamberlere iman eden; sevdiği maldan yakınlarına, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, yardım isteyenlere ve özgürlüğünü kaybetmiş olanlara harcayan; namazı kılıp zekâtı verendir. Böyleleri anlaşma yaptıklarında sözlerini tutarlar; darlıkta, hastalıkta ve savaş zamanında sabrederler. İşte doğru olanlar bunlardır ve işte takvâ sahipleri bunlardır." (Bakara, 2/177) "Mü'minler kesinlikle kurtuluşa ermiştir." (Mü'minûn, 23/1)²⁴

2- Ebû Hureyre²⁵ (r.a.) Rasûlullah (s.a.s.)'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

²⁴ Mu'minûn 1-9. âyetlerin anlamı şöyledir: "Müminler kesinlikle kurtuluşa ermiştir; Ki onlar, namazlarında derin bir saygı halı yaşarlar; Anlamsız, yararsız şeylerden uzak dururlar; Zekâtı verirler; İffetlerini korurlar; Sadece eşleriyle veya ellerinin altında olanlarla (câriyelerle) yetinirler, bundan dolayı da kınanacak değillerdir. Ama her kim bunun ötesine geçmek isterse işte haddi aşanlar onlardır. Yine o müminler emanetlerine ve ahidlerine sadakat gösterirler; Namazlarını titizlikle eda ederler."

²⁵ Ebu Hureyre (ö. 58/678): Asıl adı Abdurrahmân b. Sahr ed-Devsî'dir. Çok hadis rivayet etmesiyle tanınan sahâbîdir. Yemen'de yaşayan Ezd kabilesinin Devs koluna mensup olup ne zaman doğduğu belli değildir. Ebû Hureyre'nin 7. (628) yılın başlarında Tufeyl b. Amr ed-Devsî vasıtasıyla müslüman olduğu ve kabilesinden altmış veya yetmiş aile ile birlikte Tufeyl'in başkanlığında Resûlullah ile görüşmek üzere aynı yılın muharrem ayında (Mayıs 628) Medine'ye gittiği bilinmekle beraber onun daha önce müslüman olmayıp Medine'ye İslâmiyet'i kabul etmek üzere geldiği de rivayet edilmektedir. Aralarında Ebû Hureyre'nin de bulunduğu Devsliler Hz. Peygamber'in Hayber'de olduğunu öğrenince oraya gittiler. Ebû Hureyre Medine'ye ulaştığı günden itibaren kendisini tamamen dine verdi ve Resûlullah'ın yanında bulunduğu sürece dünyevî hiçbir arzu, nefsî bir...

1. Adaletle hükmetmek,
2. Yöneticilere itaat etmek,
3. İnsanların arasını düzeltmek, (Haricilerle ve eşkiya ile savaşmak da buna girer.)
4. İyilik konusunda yardımlaşmak: İyiliği emretmek ve kötülüğü yasaklamak da buna girer.
5. Dinde belirtilen cezaları (had cezalarını) uygulamak,
6. Cihâd etmek, İslâm ülkesinin sınırlarını korumak,
7. Emaneti eda etmek, ganimetin beşte birini hazineye ödemek,
8. Borç vermek, borç aldığıında geri ödemek,
9. Komşuya ikram etmek,
10. İnsanlarla güzel ve iyi geçinmek,
11. Helal yoldan mal kazanmak ve bu malı gereken yere harcamak,
12. İsrâfı ve gereksiz yere harcamayı terk etmek,
13. Selâma karşılık vermek,
14. Hapşırana "yerhamükallah" demek,
15. İnsanlara eziyet vermemek,
16. Oyun ve eğlence gibi boş şeylerden kaçınmak.
17. Yoldan gelip geçenleri rahatsız eden şeyleri kaldırmak²⁷.

```

graph TD
    H[Hocast] --> A[Atem Ebliges]
    B[Buhori] --> A
    A --> E[Eb]
    A --> M[Muavige du]
    E --> A
    E --> A2[Aldulch Ala]
    M --> A2

```

→ Merfu - Muallak bir Hadis var.
(Senedine yer vermemiş)

Scanned by CamScanner